HBB vragen Aanpassen verlichting honkbalveld RCH Pinguïns

Inleiding
Naar aanleiding van het B-stuk 'Aanpassen verlichting honkbalveld RCH Pinguïns' welke behandeld wordt in de commissie Samenleving van dinsdag 11 mei heeft de fractie van HBB de navolgende vragen gesteld.

Vraag: Waarom worden er op de bestaande masten geen dimmers toegepast (eenvoudig en wellicht veel goedkoper)?
Antwoord: Uitgangspunt bij het aanpassen van de verlichting bij het honkbalveld vormt het zogenaamde
vademecum van de Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond (KNBSB) voor het spelen van honkbalwedstrijden. Kortgezegd bevat dit vademecum de normen voor honkbal- en softbalvelden. Zo ook t.a.v. verlichting van een honkbalveld. Deze verlichting dient aan bepaalde eisen te voldoen (bijvoorbeeld voldoende lux in het binnenveld, voldoende lux in het buitenveld etc.) om veilig honkbalwedstrijden (en trainingen) te spelen. Het plaatsen van dimmers zorgt voor een lagere luxwaarde in het veld. Hierdoor kunnen onveilige situaties ontstaan voor de honkbalspelers. Het honkbalveld zal in zo'n situatie afgekeurd worden voor wedstrijden. Het plaatsen van dimmers wordt dan ook ontraden.

Vraag: Waarom kiest men niet voor de duurdere doch door de knbsb gewenste hogere LED masten?
Antwoord: Deze optie Is afgevallen, omdat deze optie niet binnen het bestemmingsplan past en daarnaast een duurdere optie is dan de in het B-stuk 'Aanpassen verlichting honkbalveld RCH Pinguïns' nu voorgestelde optie.

Vraag: Wat is de besparing op stroom kosten bij de LED variant
Antwoord: De terugverdienperiode voor de overgang naar ledverlichting op het honkbalveld bij RCH Pinguïns is naar verwachting 8 à 10 jaar.

Op dit moment staan er 8 masten bij het honkbalveld met in totaal 52 schijnwerpers. Bij het overgaan naar ledverlichting conform het voorstel in het B-stuk 'Aanpassen verlichting honkbalveld RCH Pinguïns' komen er 34 led schijnwerpers terug.

De energiekostenbesparing van de ledverlichtingsvariant ten opzichte van de bestaande variant is over een periode van 30 jaar (de afschrijvingstermijn) is naar schatting ruim € 300.000.

Rapport: "9. Conclusie Tot 11 uur 's-avonds dient de verlichting op de gevel onder de 10 lux te blijven (zone E3). Op geen van de genoemde adressen hebben wij een overschrijding geconstateerd. De huidige verlichting voldoet. Er is geen overschrijding door RCH Honkbal, de straatverlichting of tennis*." En volgende pagina "*Tot 11 uur 's-Avonds dient de lichtsterkte vanuit elk armatuur onder de 10.000 candela te blijven (zone E3). Op blijkt volgens de bronselector methode dat de lichtsterktewaarde wordt overschreden. Dit wordt door veroorzaakt door lichtmasten van RCH Honkbal."
Vraag: Is er nu wel of geen overschrijding? En moet dit misschien niet even beter onderzocht worden?
Antwoord: Om te constateren of er wel of geen sprake is van lichthinder voor omwonenden zijn twee factoren van belang. De eerste factor is de verlichtingssterkte op de gevel van een woning. Gemeten in lux. De tweede factor is de lichtsterkte van elke armatuur in de richting van omwonenden. Gemeten in candela (cd).

De eerste factor, De luxwaarde blijft voor alle adressen binnen de 10 lux (de norm voor stedelijk gebied). De tweede factor, de candelawaarde overschrijdt op in ieder geval 1 adres de norm van

10.000 cd. Bij sommige armaturen van het honkbalveld richting dit adres is zelfs sprake van een overschrijding van ruim 4 keer deze norm.

Vraag: Waarom kost het vervangen van een paar lampen zo ontzettend veel geld?
Antwoord: In dit voorstel is sprake van de overgang van 52 ‘normale’ schijnwerpers naar 34 led schijnwerpers.

Om aan de normen van de KNBSB te voldoen zullen deze 34 led schijnwerpers op een dusdanige wijze worden afgesteld dat de gemiddelde verlichtingssterkte in het binnenveld ca. 500 lux bedraagt, met tevens een bepaalde gelijkmatigheidsverdeling **en** dat de gemiddelde verlichtingssterkte in het buitenveld ca. 300 lux bedraagt, met ook daar een bepaalde gelijkmatigheidsverdeling. Daarnaast zullen een aantal led armaturen ook nog worden voorzien van een interne en/of externe afscherming om lichthinder binnen de normen te brengen. Dit leidt tot een investering van initieel
€ 110.000.

Aangezien de gemeente een afschrijvingstermijn hanteert van 30 jaar voor lichtarmaturen leidt dit uiteindelijk tot een kapitaallast van minder dan € 4.500 per jaar.